

Секція 1 НАУКОВО-ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЮРИДИЧНОЇ ЛІНГВІСТИКИ

Симак Н. В., здобувач вищої освіти
навчально-наукового інституту № 2
Національної академії внутрішніх справ
Науковий керівник: доцент кафедри
юридичного документознавства Національної
академії внутрішніх справ, кандидат
філологічних наук, доцент *Клименченко С. Д.*

УКРАЇНСЬКА МОВА ЗА КОРДОНОМ

Ще десяток років тому іноземці, які володіють українською мовою, зустрічалися досить рідко: як правило, це були або етнічні українці, які вивчають її як рідну, або філологи, які обрали цю мову для вивчення. Але в багатьох країнах світу є люди, які в рамках професії працюють з українськими партнерами або українськими громадянами. І вони вже усвідомлюють, що з ними потрібно спілкуватися державною мовою. До того ж, «безвіз» дозволив українцям більше подорожувати і таким чином популяризувати свою мову. Цей тренд набуває популярності у світі: все більше вишів в інших країнах відкривають курси і навіть факультети вивчення української мови.

Діаспори: шкільне навчання. Чималі українські діаспори в усьому світі сприяють вивченню мови вже в школі в 47 країнах. Правда, види навчання найрізноманітніші, у більшості випадків – суботні та недільні школи і факультативи за бажанням. При цьому в багатьох державах вивчення фінансується з муніципальних бюджетів цих країн. Це Боснія і Герцеговина, Латвія, Казахстан, Киргизія, Молдова, Польща, Румунія, Словаччина та ін. А ось в Туреччині, наприклад, вивчення української оплачують зі шкільного бюджету (зокрема, ставку викладачів), а муніципальна влада до цього відношення не має.

Студентський підхід. Якщо вивчення української мови ініціюється у школярів частіше батьками, то у студентів це вже усвідомлений самостійний вибір.

Усього у світі в 36 країнах працює 58 кафедр з вивчення і підготовки фахівців – викладачів української мови, у тому числі в Австралії, Азербайджані, Бразилії, Китаї, Південній Кореї,

Таджикистані. З європейських країн – це Великобританія, Франція, Греція, Угорщина, Чехія, Македонія, Фінляндія, Німеччина, Хорватія, Словаччина. Кафедри української мови існують також у США, Грузії, Киргизії, Туреччині. До речі, у березні цього року в Стамбульському університеті відкрили спеціальність «Українська мова і література».

Але безумовними лідерами є вищі Чехії, Польщі, Словаччини, Німеччини та США, де навчання фінансується як на державному рівні, так і за рахунок приватних інвесторів.

Допомога держави. Вивчати мову можуть не тільки жителі інших країн або нащадки емігрантів, а й громадяни України, які живуть і працюють за кордоном. Для них Міністерство освіти і науки України, згідно з указом від 10 липня 2007 року за № 595, заснувало Міжнародну Українську Школу (МУШ), яка є загальноосвітнім навчальним закладом.

Станом на 1 березня 2018 року МУШ відкрита в 46 закордонних українських навчальних закладах в таких країнах, як Австрія, Бельгія, Греція, Італія, Іспанія, Молдова, Португалія, Туреччина, Франція і Чехія [1].

Тому тепер, якщо вам скажуть: «Говоріть, будь ласка, українською, бо я не розумію російської», не ображайтеся і не вважайте це провокацією. І не кажіть, що «під час війни дарма ви акцентуєте увагу на мовному питанні». Бо ваш співрозмовник може бути іноземцем або вихованим за кордоном етнічним українцем, який вивчив українську, але ніколи в житті не мав справи з російською мовою і дійсно її не розуміє.

Ось до якого висновку хотілося б прийти: час закінчувати з цими модними фразами про те, що «не важливо, якою мовою говориш, ми всі єдині». Важливо. Бо те, що переважна більшість громадян України розуміє і українську, і російську мови, ще не означає, що ці мови можна вживати взаємозаміно. Бо є ще іноземці і закордонні українці, які російської не розуміють. І, безперечно, дає підстави для гордості своєю однією з найкрасивіших мов світу те, що останнім часом інтерес до вивчення української мови за кордоном помітно зростає.

Список використаних джерел

1. Де і як вчать українську мову в різних країнах світу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ukr.segodayna.ua/world/europe/gde-i-kak-uchat-ukrainskiy-yazyk-v-raznyh-stranah-mira-1151736.html>.